

Remissvar:

Remiss av SOU 2023:59 Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation och SOU 2023:19 Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter

Regeringens dnr U2023/02898

Sveriges förenade studentkårer (SFS) har erbjudits att lämna sina synpunkter på remissen av *Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59)* och *Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)*. SFS är en sammanslutning av studentkårer vid Sveriges universitet och högskolor. SFS har ett femtiotal medlemskårer vilka tillsammans representerar ungefär 390 000 studenter och doktorander.

SFS medlemmar berörs av utredningens förslag på två sätt: Dels berörs doktoranderna direkt av förslagen, inte minst för att forskarutbildning finansieras genom forskningsanslag. Dels genom att studenter på grundnivå och avancerad nivå efterfrågar en högkvalitativ utbildning, för vilket anknytningen till forskning ofta är avgörande. Remissvaret är framtaget i samråd med SFS doktorandkommitté.

SFS är överlag positiva till utredningens förslag och tror att det kan leda till en betydande förbättring av forskningsfinansieringssystemet. Mindre tid skulle gå till att ansöka om överlappande utlysningar hos flera olika myndigheter. Sambandet mellan forskning och utbildning skulle kunna öka. SFS skulle dock föredra en större förändring i form av en enda statlig forskningsfinansierande myndighet istället för tre.

SFS har valt att koncentrera sina synpunkter till slutbetänkandet *Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59)*. Några synpunkter som rör *Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)* tas upp där de är relevanta för de förslag som presenteras i slutbetänkandet.

Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59)

5.3 Sju kriterier för framtidens statliga externa finansiering av forskning och innovation

SFS har inga invändningar mot de sju kriterier utredningen föreslår.

Särskilt om mål 5.4.4 Bidrar till forskning som ger förutsättningar för forskningsanknuten utbildning och livslångt lärande

SFS vill framhålla att det är mycket positivt med ett kriterium att forskningsfinansieringssystemet ska "bidrar till forskning som ger förutsättningar för forskningsanknuten utbildning och livslångt lärande".

Givet att en så stor del av forskarutbildningen idag finansieras genom externa anslag från de statliga forskningsråden behöver de statliga forskningsfinansiärerna ta ett större ansvar i långsiktig kompetensförsörjning till lärosätena.

SFS anser för övrigt att det bästa verktyget för att främja en forskningsanknuten utbildning är att öka andelen basanslag och låta lärosätena omfördela resurser mellan utbildning och forskning.

6.2 Förslag – ny myndighetsstruktur

SFS anser att systemet i första hand bör reformeras mot en en-pelar-modell.

Förutsättningarna för en en-pelar-modell diskuteras i avsnitt 6.7.1 men eftersom det är SFS huvudlinje för hela kapitlet så behandlas det först, innan vi kommenterar förslagen om två- och tre-pelar-modeller.

Utifrån de argument som utredningen själv presenterar för och emot en en-pelar-modell, anser SFS att Sverige har synnerligen goda förutsättningar för ett sådant system.

Starka skäl för en enda myndighet

Det främsta skälet som anförs för en en-pelar-modell är att det främjar samordning och förenkling. Att systemet behöver bli mer tydligt och effektivt framgår redan i utredningens direktiv. Eftersom den stora bristen i dagens system är just att det är spretigt och svårt att

förstå, är det viktigt att prioritera tydlighet och förenkling. Även OECD beskriver att systemet behöver bli mer sammanhängande.¹

Det är oundvikligt att system med flera myndigheter blir mer komplicerade, svårstyrda och ineffektiva. I utredningens förslag på två eller tre myndigheter skulle det behövas två samordningsgrupper samt ett gemensamt system för ansökning och ärendehantering. Med den höga grad av sammanflätning som ändå krävs är det svårt att motivera varför verksamheterna ska bedrivas inom tre olika myndigheter med olika myndighetschefer, styrelser, anslag och så vidare.

Ytterligare ett skäl för en en-pelar-modell är att den nuvarande regeringen har en tydlig ambition att [minska antalet myndigheter](#). Detta argument tas inte upp i utredningen. Det ligger dock i linje med den förda politiken att hålla nere antalet myndigheter även inom forskningsområdet. Det medför bland annat lägre administrativa kostnader.

Utredningen nämner flera andra fördelar med en enda myndighet (s. 375) som inte behöver upprepas här.

Svaga skäl emot en enda myndighet

Utredningen anför vissa argument mot en samlad myndighet. SFS anser inte att dessa skäl sammantaget väger särskilt tungt.

Ett motargument är att det är svårt att styra en så diversifierad verksamhet inom en samlad myndighet. Alternativet till att styra verksamheterna inom en myndighet är dock att styrningen sker genom utbildningsdepartementet, bland annat genom att utbildningsdepartementet fattar beslut om vilken av myndigheterna som ska få ett visst uppdrag. Utbildningsdepartementet är inte mer lämpat än en myndighetsstyrelse att styra komplex verksamhet på en sådan detaljnivå, bland annat för att det svenska utbildningsdepartementet har relativt små egna expertresurser jämfört med sin motsvarighet i många andra länder.²

Utredningen beskriver också att det med en en-pelar-modellen finns en risk för enfald: “Genom att endast ha en statlig finansiär finns risk för att de prioriteringar som görs får alltför stort genomslag på systemnivå. Om den enda finansiären väljer att prioritera bort ett område finns helt enkelt inga andra statliga finansiärer att söka medel från. Betydelsen av andra finansieringskällor, som stiftelser eller andra privata aktörer, blir därmed viktigare i länder med en en-pelar-modell.“ (s 184)

Sverige har goda förutsättningar att undvika denna risk. Som utredningen själv beskriver: “[En] skillnad gentemot flertalet europeiska system är att Sveriges statliga finansiärer kompletteras med relativt många andra finansiärer i form av offentliga och privata stiftelser”

---

¹ Detta tas upp i *Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)*, s. 247.

² Benner, Mats, “Kunskapsunderlag för högskolepolitiken” (Bilaga till Styr och resursutredningen), 2018

<<https://strututredningen.files.wordpress.com/2019/01/bilaga-4-underlagsrapport-av-mats-benner.pdf>>

(s. 191). De offentliga och privata stiftelserna kan komplettera den statliga forskningsmyndigheten och bidra med ökad konkurrens. Således minimeras risken för den "enfald" som kan uppstå i ett alltför koncentrerat system.

Även motargumentet att "allt går fel om något går fel i den enda myndigheten" (s. 376) försvagas av det faktum att det fortfarande kommer att finnas flera andra finansiärer.

Utredningen anför vidare att "det vore en alltför stor och omvälvande förändring att gå från flera finansiärer till en enda." (s 377). Detta skäl tycks dock väga lätt om målet är ett så bra system som möjligt. För att få en bild av proportionerna kan vi jämföra med reformen i Storbritannien 2018 där sju forskningsråd, en innovationsmyndighet och ytterligare en myndighet inordnades under en gemensam stor myndighet. Den totala omfattningen av verksamheten i Storbritanniens forskningsmyndighet är betydligt större än vad den skulle bli i Sverige. Utredningen identifierar visserligen några problem i den nya myndigheten, men inga principiella problem och ingenting som rör själva genomförandet av förändringen. Även det norska forskningsrådet bildades genom en sammanslagning av fem mindre myndigheter, vilket kanske är mer jämförbart med fallet i Sverige. En större förändring behöver visserligen få ta tid och det är viktigt med en noggrann förankringsprocess. Det är dock slutmålet som bör vara avgörande för vägvalet och här väger skälen för en enda myndighet tungt.

Hur en enda myndighet skulle organiseras

Istället för att införa tre eller två separata myndigheter som samordnas under två grupper (för strategisk samordning och gemensam systemstrategi respektive operativ och administrativ samordning), så föreslår SFS att det införs en samlad myndighet med tre eller flera avdelningar.

I praktiken skulle den stora skillnaden mot utredningens förslag bli att grupperna för samordning ersätts av en styrelse och en myndighetschef som har ett övergripande ansvar för verksamheten, samt att de tre myndigheterna istället inordnas som avdelningar under en gemensam myndighet.

SFS anser att de akademiska företrädarna ska ha en fortsatt tydlig roll i alternativet med en enda myndighet och att de kollegialt valda ledamöterna bör ha en majoritet i styrelsen. Förslagsvis kan styrelsen ha samma sammansättning som utredningens förslag för Vetenskapsmyndigheten, det vill säga sex kollegialt valda ledamöter och tre ledamöter inklusive ordförande som regeringen utser. För att forskningsfinansieringssystemet i högre grad ska främja kriteriet om en forskningsanknuten utbildning föreslår SFS även att en student- och doktorandrepresentant adjungeras till styrelsen.

Under en samlad myndighet kan Rymdstyrelsen ingå som en egen avdelning, snarare än att som utredningens alternativförslag inordnas under Myndigheten/Avdelningen för strategisk forskning och innovation

Myndigheten kan förslagsvis ha ett uppdrag i sin instruktion att främja mångfalden av forskningsämnen och utlysningar med olika storlek och inriktningar.

6.2.1 Förslag: en statlig finansieringsstruktur med tre myndigheter

SFS anser att förslaget vore en förbättring jämfört med dagens myndighetsstruktur, men flera brister kvarstår. Att ha tre olika myndigheter blir svåröverskådligt och det finns en stor risk för glapp mellan myndigheternas olika uppdrag. Den främsta invändningen mot ett system med tre myndigheter är behovet av samordning. Enligt förslaget ska myndigheterna samordnas genom en gemensam grupp bestående av myndighetscheferna. SFS anser att denna överbyggnad som gör systemet onödigt administrativt tungt. Det är dessutom svårt att utkräva ansvar om det är fördelat mellan tre olika aktörer.

SFS förordar ett system med en enda myndighet. SFS **avstyrker** därför förslaget om tre myndigheter.

6.2.2 Alternativ: en statlig finansieringsstruktur med två myndigheter

SFS anser att alternativet med två myndigheter är bättre än alternativet med tre myndigheter. SFS huvudlinje är dock att det mest ändamålsenliga är en enda myndighet. SFS **avstyrker** därför förslaget om två myndigheter.

6.4 Förslag – de tre nya myndigheterna

SFS har ingen övergripande principiell invändning mot förslaget om hur uppdelningen mellan tre myndigheter skulle se ut.

6.4.1 Vetenskapsmyndigheten

SFS anser att det bör förtydligas att Vetenskapsmyndigheten ska bidra till kriteriet om forskningsanknuten utbildning. Det framgår i betänkandet men saknas i förslaget till instruktion. SFS föreslår därför ett tillägg i Vetenskapsmyndighetens instruktion:

2 § Inom ramen för den uppgift som anges i 1 § ska Vetenskapsmyndigheten särskilt

[...]

16. utvärdera och belysa forskningens relevans och betydelse för utbildning på grundnivå och avancerad nivå

SFS **instämmer** i bedömningen att myndigheten själv bör avgöra omfattningen av sitt kansli och beredningsorganisation samt utformning av tjänster.

SFS anser vidare att myndigheten ska ha större rådighet över sin interna organisation. Förslaget om särskilt beslutande organ är visserligen bra, men deras indelning och avgränsning bör inte regleras i instruktionen. Det är bättre att myndigheten själv ansvarar för att indelningen mellan de olika organen är ändamålsenlig och vid behov kan justeras över tid.

SFS har i övrigt inga invändningar mot förslaget kring Vetenskapsmyndighetens uppgift eller styrning.

SFS vill betona att det är angeläget med ett permanent rådgivande organ, så som nämns på s. 290, för att belysa utbildningsvetenskap ut ett helhetsperspektiv. SFS har visserligen ingen principiell invändning mot att utbildningsvetenskap ska ingå i det vetenskapliga rådet för humaniora samt samhällsvetenskap och konst på den föreslagna Vetenskapsmyndigheten. Mycket ämnesdidaktisk forskning finansieras dock inom andra ämnesområden, såsom matematik, naturvetenskap och teknik. Därför räcker det inte att endast hantera utbildningsvetenskapliga frågor inom rådet för humaniora samt samhällsvetenskap och konst.

6.4.2 Myndigheten för strategisk forskning

SFS **har inga invändningar** mot förslaget om uppgift eller styrning av Myndigheten för strategisk forskning.

SFS **instämmer** i bedömningen att myndigheten själv bör avgöra omfattningen av sitt kansli och inre organisation.

Av utredningen framgår att myndigheten ska bidra till målet om forskningsanknuten utbildning, vilket i grunden är bra. En brist med förslaget är dock att målet i första hand ska hanteras i termer av huruvida den forskning som finansieras bedöms vara avgörande för kompetensförsörjningen till näringslivet och offentlig sektor (s. 328). SFS anser att myndigheten också behöver ta ställning till huruvida den forskning som finansieras sker i nära anslutning till relevanta utbildningar.

SFS föreslår därför ett tillägg i myndighetens instruktion:

§ 2 Inom ramen för den uppgift som anges i 1 § ska Myndigheten för strategisk forskning särskilt

[...]

6. utvärdera forskning och innovation och bedöma kvalitet och nyttiggörandet samt relevans för **utbildning på grundnivå och avancerad nivå samt** samhälle och näringsliv, såväl ur svenskt som ur ett EU-perspektiv och ett internationellt perspektiv,

[...]

6.4.3 Innovationsmyndigheten

SFS **har inga invändningar** mot förslaget om Innovationsmyndighetens uppgifter eller styrning.

SFS **instämmer** i bedömningen att myndigheten själv bör avgöra omfattningen av sitt kansli och inre organisation.

6.4.4 Myndigheten för strategisk forskning och innovation

SFS **har inga invändningar** mot förslaget om Myndigheten för strategisk forskning och innovation. Förslaget är bättre än att ha två separata myndigheter för strategisk forskning respektive innovation.

6.5.1 En formell grupp för strategisk samordning och gemensam systemstrategi

SFS **avstyrker** förslaget att det ska finnas en formell grupp för strategisk samordning och gemensam systemstrategi bestående av myndighetscheferna för de tre myndigheterna.

Gruppens uppdrag och mandat riskerar att bli otydligt. Utredningen förslår att gruppen "ska ta initiativ och samverka så att den statlig externa forsknings- och innovationsfinansieringen har en tydlig riktning, agerar proaktivt och gör nödvändiga prioriteringar. Gruppen ska också löpande följa upp att systemet som helhet möter politiska mål och svarar mot centrala behov i samhälle och näringsliv.

Uppgifterna hamnar på en märklig mellannivå. Om regeringen vill samla strategiska beslut i ett enda beslutande organ, så bör det ske i form av en enda samlad myndighet. Om regeringen däremot väljer att inrätta två eller tre myndigheter istället för en enda, så bör de olika myndigheterna också ha egna mandat och möjlighet att ta initiativ oberoende av varandra.

Vidare är det oklart vad som händer om samordningsgruppen fattar beslut som någon av myndighetscheferna vänder sig emot. Det är knappast lämpligt att samordningsgruppen styr myndigheterna. I den mån myndigheterna ska styras är det mer lämpligt att sådan styrning sker från regeringen via instruktion och regleringsbrev.

Det är heller inte önskvärt att myndighetscheferna för de tre myndigheterna ska vara de som följer upp systemet och i praktiken utvärderar sig själva.

6.5.2 En formell grupp för operativ och administrativ samordning

SFS anser att behovet av en formell grupp för operativ och administrativ samordning talar för att det inte är lämpligt att dela upp verksamheten på två eller tre olika myndigheter. Om verksamheterna behöver samordnas till den grad att det kräver en formell överbyggnad, så är det bättre att samla verksamheterna i en enda myndighet.

6.5.3 Andra former av verksamhetsmässig samordning

SFS har inga ytterligare synpunkter på kapitel 6.5.3 utöver det som anförts rörande 6.5.1 och 6.5.2.

6.5.4 Ansöknings- och ärendehanteringssystem

SFS **tillstyrker** förslaget om att de forskningsfinansierande myndigheterna ska ha ett gemensamt ansöknings- och ärendehanteringssystem för finansiering av forskning och innovation, som ska tillhandahållas av Myndigheten för strategisk forskning.

Ett gemensamt ansökningssystem skapar enkelhet och tydlighet för de forskare som kommer i kontakt med myndigheterna, vilket är positivt. Ett samlat system kan inte minst underlätta för doktorander och juniora forskare som inte har vana att orientera sig bland den stora mängden olika utlysningar. Det gynnar således unga forskares karriärmöjligheter och karriärvägar.

Eftersom flera myndigheter ska dela på ett system, finns det dock en risk att de två myndigheterna som inte ansvarar för systemet får sämre möjligheter att påverka systemets utformning. Det är dock rimligt att det finns en huvudansvarig för systemet varför SFS inte föreslår någon förändring jämfört med förslaget.

6.5.5 Förändringar i finansiering av forskning och innovation

Finansiering av utländska forskningshuvudmän

SFS **tillstyrker** förslaget att Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten kan finansiera en utländsk forskningshuvudman i de fall den utländska forskningshuvudmannen samarbetar med en svensk forskningshuvudman i ett gemensamt projekt.

Förslaget kan vara ett bra sätt att främja internationella samarbeten, något som behövs för att svensk forskning ska fortsätta hålla världsklass. Det gäller inte minst forskning som sker gemensamt inom europeiska samarbeten, något som är underutvecklat i Sverige idag.

Finansiering av doktorandstudier

SFS är **mycket positiva** till bedömningen att Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten bör bevilja medel för fyra års doktorandstudier, i de fall syftet är att finansiera forskarutbildning. Många utlysningar och beviljade anslag är idag för korta för att kunna finansiera en doktorand, och bedömningen ligger väl i linje med en förbättring av detta. Finansieringen bör utformas så att den främjar att fler doktorander får anställning vid sitt lärosäte från dag ett.

För att förslaget ska få genomslag föreslår SFS en justering i Vetenskapsmyndighetens instruktion:

2 § Inom ramen för den uppgift som anges i 1 § ska Vetenskapsmyndigheten särskilt

1. fördela medel till forskning av internationellt hög kvalitet **och utbildning på forskarnivå**,

....

Finansiering av utveckling av nya utbildningar

SFS är **mycket positiva** till bedömningen att Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten bör kunna bevilja medel för utveckling av utbildningar som baseras på resultat från sådant som finansierats av myndigheterna.

I och med bedömningen tydliggörs det att forskning och utbildning hör ihop och att forskningsfinansiärerna måste kunna anlägga ett helhetsperspektiv i sin verksamhet.

Undvik samfinansieringskrav för lärosäten i utlysningar

SFS är **positiva** till bedömningen att Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten bör undvika att ställa formella krav på samfinansiering från lärosäten vid utlysning av medel.

SFS finner utredningens argument rimliga till varför samfinansieringskrav ändå ska kunna ställas vid finansiering av forskningsinfrastruktur.

6.5.6 Uppföljning av myndighetsstrukturen

SFS **avstyrker** förslaget att regeringen vart fjärde år ger en särskild utredare i uppdrag att analysera och utvärdera både myndighetsstrukturen och de tre myndigheterna Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten.

Som utredningen nämner, så har Riksrevisionen och Statskontoret redan i uppdrag att följa upp om myndigheter fungerar ändamålsenligt och effektivt samt analysera, utvärdera och följa upp den statliga förvaltningen. Det finns ingen anledning att följa upp forskningsfinansieringsmyndigheterna i en särskild ordning därutöver. Förslaget går emot regeringens ambition att minska den administrativa överbyggnaden. En statlig utredning hade dessutom inte varit det mest ändamålsenliga sättet att göra en sådan regelbunden uppföljning.

Därutöver så kvalitetssäkras lärosätenas forskningsverksamhet inom ramen för det nationella systemet för kvalitetssäkring av högre utbildning och forskning som Universitetskanslersämbetet (UKÄ) ansvarar för. Om regeringen vill göra en särskild uppföljning kring hur väl forskningsfinansieringen svarar mot de sju kriterier som utredningen föreslår (kap 5.3) så kan det vara lämpligt att göra det i form av ett uppdrag till UKÄ.

SFS vänder sig även emot att uppföljning av myndighetsstrukturen görs av myndigheterna själva i samverkan (se synpunkter på kap 6.5.1),

Om syftet med uppföljningen är att analysera hur väl systemet för forskning till sin helhet främjar regeringens mål för forskningspolitiken och forskningsfinansieringen, så bör det ske inom ramen för den årliga budgetpropositionen. UKÄ har lämnat förslag på nya resultatindikatorer för uppföljning av politiken för högre utbildning och forskning (*Indikatorer för högre utbildning och forskning, UKÄ rapport 2021:1*). Om regeringen började använda de nya indikatorerna i budgetpropositionen, så skulle det förbättra den årliga uppföljningen av lärosätenas verksamhet.

6.6.1 Indirekta kostnader

SFS **tillstyrker** förslaget att regeringen bör låta utreda så kallade indirekta kostnader. Utredningen bör undersöka om det är lämpligt att beräkningsprincipen för extern statlig finansiering av forskning och innovation ska utgå från en schablon.

6.6.2 Balans mellan extern finansiering och basanslag

Utredningens bedömning: *Om regeringen skulle besluta att inrätta en ny funktion för kvalitetsbaserad fördelning av basanslag skulle Vetenskapsmyndigheten vara en lämplig placering för funktionen.*

SFS vänder sig emot en indikatorbaserad fördelning av basanslag. Beslut om utbyggnader eller nedskärningar av forskningsresurser vid olika lärosäten bör inte ske mekaniskt utan att föregås av en analys. Olika kvalitetsmått kan givetvis bidra till analysen, men det måste finnas utrymme för utbildningsdepartementet att fatta beslut baserat på en helhetsbedömning av tidigare resultat såväl som framtida behov. Ett strikt indikatorbaserat system kan dessutom avskräcka från samarbete mellan lärosäten: om resultatet av samarbetet är bättre forskning och högre indikation för båda parter i samarbetet, skulle deras relativa indikatorer inte öka och därmed skulle finansieringen inte öka, jämfört med om ett lärosäte ensamt skulle uppnå egna resultat av mindre betydelse.

SFS vill också, apropå den diskussion om balansen mellan basanslag och externa anslag som tas upp i avsnittet, lyfta fram att det idag råder en obalans. 2022 utgjorde basanslagen 43,6 procent av lärosätenas totala intäkter till forskning och utbildning på forskarnivå, vilket är lågt.

Ett system med alltför hög andel extern finansiering missgynnar framstående forskning och excellens. Vid ansökningar om externa forskningsmedel förväntas forskare ofta presentera preliminära resultat. Det missgynnar high risk-high reward-projekt som skulle kunna leda till viktiga innovationer eller framsteg. Samtidigt försvårar det för juniora forskare att komma framåt i karriären.

Andelen basanslag bör därför öka. SFS uppmanar regeringen att i samband med en myndighetsreform omfördela medel från de statliga forskningsfinansiärerna och i gengäld öka anslagen som går direkt till lärosätena. Ett bra riktmärke kan vara det mål som Styr- och resursutredningen föreslog om att basanslagen ska utgöra minst hälften av de totala forskningsintäkterna vid universitet och högskolor.

6.6.3 Militär forskning och dubbel användning (dual use)

SFS **har inga invändningar** mot förslaget att Vetenskapsmyndigheten, Myndigheten för strategisk forskning och Innovationsmyndigheten bör ha i uppgift att i sin verksamhet beakta Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen

6.6.4 Kommunikation

Utredningen nämner att alla tre myndigheter behöver arbeta med forskningskommunikation, vilket är rimligt. SFS ställer sig dock frågande till att utredningen inte i större utsträckning går in på hur de forskningsfinansierande myndigheterna ska förhålla sig till samverkan mellan akademi och det omgivande samhället. Av betänkandet *Underlagsrapporter (2023:19)* framgår att krav på samverkan finns med i närmare hälften av alla utlysningar i dagens system, men att det finns stora skillnader i hur ofta de olika forskningsfinansiärerna ställer sådana krav. SFS uppmanar regeringen att beskriva ifall någon av myndigheterna i den nya strukturen ska ha en särskild roll i att främja samverkan med det omgivande samhället.

6.7.1 En enda myndighet

SFS anser att alternativet med en enda myndighet är att föredra, se kommentar ovan under rubrik 6.2.

6.7.2 Mindre anpassning av nuvarande system

SFS instämmer i utredningens beskrivning att det inte räcker med mindre anpassningar i det nuvarande systemet, utan att det bör tas ett större samlat grepp.

7 Konsekvensbeskrivning

Ur ett doktorandperspektiv skulle förslagen vara positiva av flera skäl. Dels ökar chansen att fler utlysningar är ändamålsenliga för att finansiera doktorandtjänster. Dels skulle det samlade systemet för ansökningar underlätta för juniora forskare att få forskningsmedel utan att behöva skriva en stor mängd ansökningar till olika myndigheter. Inte minst så skulle risken för överlappande utlysningar minska, vilket gör att forskare inte behöver göra dubbelarbete i form av flera snarlika ansökningar. På så sätt frigörs mer tid för utbildning och forskning.

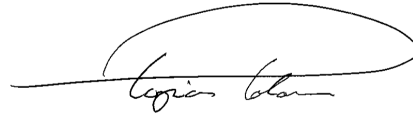
SFS vill dock betona att antalet små utlysningar behöver öka vid de nya myndigheterna jämfört med idag. Detta på grund av att många små riktade utlysningar inom specifika områden idag sker via myndigheter som inte har forskningsfinansiering som huvudsyfte, myndigheter som enligt utredningens förslag inte alls ska kunna finansiera forskning. Därför behöver de forskningsfinansierande myndigheterna ta ett ökat ansvar för att erbjuda små utlysningar, som är mycket betydelsefulla för forskare tidigt i karriären.

SFS bedömer vidare att utredningens förslag skulle vara positiva för studenter på grundnivå och avancerad nivå. I och med kriteriet om forskningsanknuten utbildning och livslångt lärande, blir det tydligare för forskningsfinansiärerna att de har en viktig roll i att främja forskningsverksamhet som även kommer utbildningarna till nytta. Det är mycket positivt med förslaget att de nya myndigheterna kan bevilja medel för utveckling av utbildningar som baseras på resultat från sådant som finansierats av myndigheterna.

SFS bedömer även att utredningens förslag skulle vara positiva för undervisande och forskande personal, inte minst genom att den nya strukturen skulle leda till att mindre tid behöver läggas på att ansöka om snarlika utlysningar hos olika myndigheter. Istället frigörs mer tid för utbildning och forskning.

Jacob Färnert
Ordförande
jacob.farnert@sfs.se
070-545 75 57

Topias Tolonen
Ordförande SFS doktorandkommitté
topias.tolonen@sfs.se

Sebastian Lagunas Rosén
Samhällspolitisk chef
sebastian.lagunas.rosen@sfs.se
076-870 56 94